

Gemeente Kerkrade gebruikt Grip op omgevingsrecht

“Grip op omgevingsrecht houdt ons een spiegel voor van wat er allemaal nog moet gebeuren voor de nieuwe Omgevingswet.”

De gemeente Kerkrade is met circa 46.000 inwoners de tweede stad van de regio Parkstad Limburg, een bestuurlijk samenwerkingsverband in de voormalige oostelijke mijnstreek. In voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet, die in 2021 van kracht wordt, ging de gemeente in het voorjaar van 2017 werken met Grip op Omgevingsrecht.

Bij de gemeente Kerkrade zijn het planoloog Erik Theunissen en juridisch planoloog Rolf Doveren die zich bezighouden met het in gebruik nemen van Grip op omgevingsrecht. Theunissen is daarbij beleidsmatig bezig, Doveren vertaalt het beleid in juridische regels. Voordat Grip op omgevingsrecht zijn intrede deed, was het beleid nogal versnipperd. Theunissen: “Het beleid stond vaak verspreid. Oudere documenten zaten nog in papieren archieven. Nieuwere documenten stonden soms wel, vaak ook niet op de gemeentelijke website.” Doveren vult aan: “Collega’s hadden stukken in beheer en wisten waar die waren opgeborgen. Je moest echt weten waar je informatie kon halen.” Theunissen: “Het grote voordeel van Grip op omgevingsrecht is dat je inzichtelijk maakt wat er allemaal is en dat je dat allemaal in één systeem stopt, dat ook nog gebruikersvriendelijk is. Verschillende collega’s binnen de gemeente houden zich maar met één thema bezig, zoals verkeer of bodem. In Grip op kunnen ze daar heel gemakkelijk

op zoeken. Op dit moment zijn we nog bezig met het vullen van het systeem, dat kost best veel tijd en capaciteit. We zijn nog in de opbouwfase.”

Opschoonactie

Met de Omgevingswet bundelt de overheid de regels voor ruimtelijke projecten. Zo wordt het gemakkelijker om projecten te starten. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Voor gemeenten betekent de Omgevingswet dat moet worden geïnventariseerd welke bestaande documenten relevant zijn voor de nieuwe situatie. “De Omgevingswet is qua onderwerpen wat ruimer dan de huidige wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld ruimtelijke ordening,” zegt Theunissen. “Je kijkt straks ook meer naar gezondheid, veiligheid, klimaatverandering, energietransitie en duurzaamheid.” Doveren: “Met de Omgevingswet is het de bedoeling dat je een behoor- ▶

Schulinck

Actuele kennis. Helder inzicht.

lijk grote opschoonactie krijgt. En dat je het vooral wat eenvoudiger maakt naar buiten toe. Dat is één van de grootste uitdagingen voor ons. De inventarisatie van documenten doen wij zelf, Schulinck zet alles voor ons in Grip op."

Omgevingsplannen

Op het moment dat de Omgevingswet wordt ingevoerd is er geen sprake meer van bestemmingsplannen. Die worden omgezet in omgevingsplannen. Theunissen: "Om een voorbeeld te geven: we hebben nu in Kerkrade meer dan 30 bestemmingsplannen. Dat wordt uiteindelijk één omgevingsplan. Veel overzichtelijker en uniformer. Nu heeft een burger of ondernemer vaak nog te maken met een oud bestemmingsplan en heeft hij met andere regels te maken dan bij een nieuw bestemmingsplan. Dat geeft ongelijkheid. Met die nieuwe Omgevingswet wordt dat gelijkgetrokken. Dat geeft meer rechtszekerheid en rechtsgelijkheid." Doveren: "Toch is er nog genoeg ruimte voor ons eigen beleid, maar je moet het wel erg goed motiveren. Hier in het zuiden van Limburg hebben we te maken met de vroegere mijnbouwwinning. De ondergrond is niet overal stabiel. Het kan zijn dat we daardoor extra beleid, extra regels moeten gaan toepassen. Dat je niet overal maar standaard kan gaan bouwen maar dat er bijvoorbeeld extra onderzoek nodig is, of aanvullende bouwvoorschriften. Elke gemeente, elk gebied is weer anders en door extra beleid toe te passen wordt het wat meer maatwerk. Dat beleid is straks gemakkelijk terug te vinden in Grip op."

"Het is eigenlijk een soort bouwsteen om intern de zaken goed op orde te krijgen."

Tegenstrijdigheden uit het beleid halen

Kerkrade ziet Grip op omgevingsrecht als een heel belangrijk hulpmiddel om straks een goed overzicht te hebben van wat er is en wat moet worden aangepast. "Aan de ene kant is het eigenlijk een soort bouwsteen om intern de zaken goed op orde te krijgen en in te kunnen spelen op de nieuwe omgevingsvisie, die door de Omgevingswet verplicht wordt," zegt Theunissen. "En de andere kant is dat we naar de burgers en ondernemers toe veel beter kunnen aangeven wat wel of niet kan in een bepaald gebied en wat de visie is. Op dit moment zijn vaak regels in strijd met elkaar en worden mensen van het kastje naar de muur gestuurd."

Burgers en ondernemers hebben er straks veel baat bij dat die tegenstrijdigheden uit het beleid zijn en dat er een duidelijker, helderder verhaal ontstaat." Doveren: "Wat ook fijn is van Grip op is dat je via het systeem vragen kunt stellen aan Schulinck. Je krijgt heel snel een heel uitvoerig antwoord retour. We hadden hier laatst twee verschillende meningen over een probleem. Met het advies van Schulinck bleek het toch net weer anders en konden we de knoop doorhakken. Zo'n advies is dan net iets gefundeerder. De klant is daarbij gebaat."

"Wat ook fijn is van Grip op is dat je via het systeem vragen kunt stellen aan Schulinck."

Onder de aandacht brengen

Op dit moment is Grip op omgevingsrecht nog niet optimaal in gebruik in Kerkrade. Van de minimaal 30 mensen die geautoriseerd zijn om het systeem te raadplegen, maakt maar een klein gedeelte er gebruik van. Theunissen: "Dat heeft ermee te maken dat wij het systeem nog aan het vullen zijn. Als we daarmee klaar zijn, hopelijk in februari, gaan we het opnieuw bij de collega's onder de aandacht brengen. We willen ze dan laten zien dat er één plek is waar we alle actuele regelgeving hebben staan. Er zijn een paar afdelingen binnen onze organisatie die daar wat meer mee te maken hebben dan andere, dus een presentatie binnen de afdelingsoverleggen lijkt me daarvoor geschikt. En dat doen we dan niet alleen, maar samen met Schulinck".

Vragen en praktijkvoorbeelden

Zo bereidt de gemeente Kerkrade, met hulp van Grip op omgevingsrecht, zich voor op de nieuwe wet. "Schulinck zien we als een vraagbaak waar je ook even mee kunt sparren," zegt Doveren. "Een soort centraal aanspreekpunt, dat uit den lande wordt gevoed met allerlei informatie betreffende die Omgevingswet en dat weer kan delen met haar klanten." Theunissen: "Grip op houdt ons wel een spiegel voor van hoe onze regelgeving op lokaal niveau eruit ziet en wat er allemaal nog moet gebeuren. Schulinck helpt ons met vragen en praktijkvoorbeelden over ruimtelijke ontwikkelingen. De samenwerking verloopt goed. Ik moet eerlijk zeggen dat Schulinck daarin vaak het initiatief neemt, bij ons schiet het er wel eens bij in". ■

